Ao. 1855.
Donderdag,

No. 29.
8 Maart.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 5 Maart 1855.

Bij Koninklijk Besluit van den 10 Januarij d. j. No. 49, is tot 2n. *Luitenant* bij het Bataillon Jagers No. 27 in West-Indie, benoemd, de Sergeant Majoor titulair A. H. A. von Festenberg Pakisch, van het bataillon.

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 5 Maart 1855.

Namens den Heer Gouverneur wordt bekend gemaakt, dat de *Zetting van het BROOD*, over deze maand is bepaald, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* cent, zal moeten wegen *vijf* Oncen en *een* Lood.

En dat van *vier* cent, *twee* Oncen en *een en een half* Lood.

Wordende alzoo al de Broodbakkers gelast zich daarnaar te gedragen.

De waarnemende Adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 7 Maart 1855.

(3905) Ten verzoeke van den Heer Abraham Barnett, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 7 Maart 1855.

(3906) Ten verzoeke van den Heer Montague Lewes Barnett, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Transporten.

(3625) Den 6den Maart 1855. J. Frouin qq. J. Helb aan J. B. Evertsz, van het Huis en Erf op den hoek van de *Keizer en Klipsteenen straten*, N. W. La. B No. 210, O. W. La. C No. 91.

Idem, H. Wright aan J. F. Meijer, van het Huis en Erf aan de *Saramacca straat*, N. W. La. E No. 14, O. W. La. D No. 559*b*.

Paramaribo, den 7 Maart 1855.
De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Nieuwstijdingen.

Nederlanden.

Rotterdam, 21 Januarij.

In een dagblad vinden wij het volgende recept vermeld, ter vervaardiging van kunstmelk, hetwelk even als voor eenigen tijd ten aanzien van kunstboter, de aandacht verdient bij het duurder worden der koemelk.

Neem ½ once tot poeder gebragte acalagom, drie eijerdoijers, 4 oncen honig, 4 oncen zoete amandel-of olijfolie. Meng eerst de gom en de honig goed dooreen, voeg er dan de doijers bij, en meng er daarna bij gedeelten de olie onder. Goed dooreen gemengd zijnde, zal het geheel een gelijkmatig deeg vormen. Een gedeelte daarvan met gekookt en bekoeld water langzaam vermengd, vormt eene schoone vloeistof, roomachtig met weinig water, melkachtig met meer, en, als gewone melk, blaauwachtig, met te veel water. De aldus bereide kunstmelk gelijkt de koemelk in al hare eigenschappen en hoedanigheden.

Engeland.

Londen, 29 Januarij.

Het publiek wordt al meer en meer ongeloovig ten aanzien der vooruitzigten op den vrede. In elk geval zou geen vrede aan de algemeene opinie voldoen, indien daarbij niet bepaald werd, dat Sebastopol ontmanteld moet worden. Nu is het gemakkelijk te begrijpen, dat de Czaar alleen door den oorlog kan genoodzaakt worden, zich aan eene zoodanige voorwaarde te onderwerpen. Van daar, dat aller oogen onophoudelijk naar de Krim gerigt zijn, waarvan de berigten echter tot dus verre alles behalve voldoende luiden.

Indien de onderhandelingen, die thans te Weenen gevoerd worden, op niets uitloopen, zoo gelooft men, dat Engeland later hooger eischen zal doen en alle pogingen zal aanwenden om de andere Europesche mogendheden in de alliantie op te nemen, ten einde op die wijze als het ware een cordon om Ruslands grenzen te trekken, en het aldus van alles af te scheiden. Bovendien zijn Engelands hulpmiddelen verre van uitgeput, en eene leening van 50 mille pond sterling zou onder de burger- en minder klasse hier te lande even goed slagen als in Frankrijk.

— Men verneemt dat tirailleurs van de geallieerde legers 's nachts zich voor de open bressen van Sebastopol begeven om de voorsteden te bespieden. Deze pogingen gelukken dikwijls.

— Uit China wordt gemeld, dat de opstandelingen, ondersteund door leger, dat zich aan boord van het eskader bevond, hetwelk onlangs te Houan was aangekomen, Canton al meer en meer naderen, welke stad tegen hen niet meer dan 50,000 man troepen zoowel ongeregelde als geregelde, kan overstellen. In dezen neteligen staat van zaken hebben de keizerlijken besloten, om de hulp van Engeland en de Vereenigde Staten in te roepen.

— De heer George Spill heeft zich gekweten van de aanzienlijkste leverantie, die welligt ooit aan een handelshuis is opgedragen. Dat huis heeft namelijk voor 42 dagen aangenomen, om aan de admiraliteit af te leveren 40,000 stuks rokken, even zooveel kapotjassen en een gelijk aantal slopkousen. In dit tijdsverloop van 42 dagen heeft het huis gemiddeld aan 3,500 personen dagelijks werk verschaft, met het toekennen van gratificatien en een verdubbeld loon voor de buitengewone uren. Op den veertigsten dag leverde het huis het saldo der leverantien van die kleedingstukken af, welke ondoordringbaar zijn, en toen de geheele aflevering had plaats gehad, ontstond er brand in de werkplaatsen, waardoor alles eene prooi der vlammen is geworden.

— Te Honolulu sprak men nog steeds van eene vrijwillige aansluiting der Sandwichs-eilanden bij de Vereenigde Staten. Alles moet geschikt zijn, en Frankrijk en Engeland moeten alle bedenkingen hebben laten varen. Er ontbrak niets aan het tractaat dan de onderteekening van den erfgenaam des troons, die zich toevallig op het naburig eiland Hawaii bevindt.

— In de clubs, waar zee-officieren bijeenkomen, loopt het gerucht, dat de admiraliteit besloten heeft het opperbevel over de Oostzee vloot aan sir Ch. Napier te ontnemen, en het aan den schout-bij-nacht Martin, thans admiraal super-intendant der scheeps timmerwerven te Portsmouth, toe te vertrouwen. In dit geval zou de schout-bij-nacht Michael Seymour onder hem het bevel voeren; dezelfde, die reeds gepasseerden zomer, onder sir Ch. Napier als kapitein gewigtige diensten aan de vloot heeft bewezen.

Frankrijk.

Parijs, 18 Januarij.

De *Moniteur de l'Armée* behelst een uitvoerig schrijven uit het belegeringskamp voor Sebastopol; waaraan het volgende ontleend wordt:

» Hoogst bezwaarlijk zal men zich een denkbeeld kunnen vormen van het moeijelijke der dienst van de belegeringstroepen. De wacht in de loopgraven duurt vier en twintig uren, behalve de tijd die er noodig is om de wacht te bereiken en van daar naar de tenten terug te keeren. Van iedere drie nachten, brengen wij een door in een gat of sloot, die vol water staat en waar het onmogelijk is vuur te verwarming te ontsteken. Met den rug geleund tegen de schanskorven, de voeten op een hoop steenen geplaatst, ten einde ze uit het water te houden, en de hand steeds aan de haan van het geweer, worstelen soldaten en officieren, zonder elkander in de duisternis te kunnen zien, met den slaap en staan reeds gereed zich op den vijand te werpen, wanneer hij zich mogt vertoonen. Alma vereischte drie

uren, Inkerman een dag, het beleg echter maand op maand!

» De pas aangekomen soldaten gewennen zich slecht aan zulk eene vermoeijenis, maar de reeds geoefende troepen hopen slechts op het bereiken van het roemrijke doel, dat voor hen ligt, en trotseren elk lijden door de wetenschap, dat de vijand nog afgematter is dan zij.

» Op een der laatste nachten, te midden der grootste duisternis en van een' slagregen, lieten de verkleumde schildwachten op het daartoe aan hen gegeven teeken, een twintigtal koene vrijwilligers, zoogenaamde *verloren kinderen*, de loopgraven verlaten in de rigting der vesting. Men geeft hun daarom dien bijnaam, omdat zij afzonderlijk of te zamen hun leven elk oogenblik in gevaar brengen, door de stoutmoedigste daden te verrigten. Twee dier vrijwilligers vormden op vijf voet afstand van elkander de voorhoede, daarop volgde de anderen voorafgegaan door een officier, Benner genaamd. Allen kropen op handen en voeten voorwaarts en namen een diep stilzwijgen in acht. Benner, een gewezen Zouaaf, had hun dat middel van kruipen, zonder eenig gerucht te maken, geleerd; eenmaal op handen en voeten geplaatst, werkt ieder met den regterarm zijn geweer voorwaarts; kruipt weder naast dat geweer, legt het weder een eind verder en zoo vervolgens, daardoor komt hij hij, in de meeste stilte veilig voorwaarts en is altijd gereed op te springen om zich in tijd van nood op den vijand te werpen.

» De eerste vrijwilliger merkt alles op wat in den omtrek voorvalt, tracht met het oog door de duisternis heen te dringen en betast bij elke beweging voorwaarts den grond, ten einde zeker te zijn, dat hij de manschappen, die achter hem kruipen, niet op het dwaalspoor brengt. De tweede ontvangt van hem des noodig waarschuwingen, die hij aan den achter hem liggenden officier mededeelt, die vervolgens aan de geheele bende bevelen geeft in afgebroken woorden, die de een voorts den ander in het oor fluistert. Dit er buiten gerekend, doet niemand eenig geluid hooren.— Allen hebben overigens oog en oor voortdurend in de weer. De weg, dien bedoelde vrijwilligers volgden, beschreef een bogt. Ter regterzijde wilden zij een aardwerk ontwijken, waarachter Russen in hinderlaag lagen. Op dien post onverhoeds te vallen, hem krijgsgevangen te maken of de manschappen te vermoorden, ware voor hun het werk eens oogenbliks geweest, maar zulks had gerucht veroorzaakt en dit lag buiten het plan. Men wilde dus tusschen dien post en de sloot waar langs hij geposteerd was, doorkruipen, de vijandelijke werken, die veel verder liggen, bespieden en langs denzelfden weg terugkeeren, zonder dat de Russen iets van de zaak konden bemerken. Zoo gezegd, zoo gedaan. Vóór zich in den naauwen doortogt, tusschen den Russischen post en de sloot, te wagen liet Benner meer dan de helft zijner manschappen, plat op den grond uitgestrekt, bij de Russen achter, met last, om, wanneer de verder rukkende vrijwilligers ontdekt mogten worden, dadelijk aan te vallen. Benner zelf nam vijf of zes der vastberadenste met zich mede en kroop verder; de Russen, die zacht met elkander spraken, bemerkten de zes gestalten niet die hen als slangen voorbij kropen. Benner bereikte volkomen zijn doel; hij bespiedde al de verdedigingswerken en ontdekte zelfs een mijn, die de Russen bezig waren aan te leggen; de zes vrijwilligers waren zoo digt in de nabijheid der mijnwerkers genaderd, dat zij ze met de handen hadden kunnen aanraken. In het kort; na alles te hebben gezien wat zij zien wilden, kropen zij langs denzelfden weg weder terug, werden evenmin door den Russischen voorpost ontdekt en kwamen eindelijk, na eene afwezigheid van ongeveer vier uren, druipend nat en met slijk overdekt in het kamp terug.

In den nacht van 28 op 29 December hadden dezelfde vrijwilligers de onbegrijpelijke stoutmoedigheid van tot aan de muren der vesting door te dringen; op den terugweg vernielden zij een aantal schanskorven, die de Russische tirailleurs, tot spijt van die der geallieerden veilig beschermden, doch moesten daardoor van zelf eenig gerucht maken; een schildwacht, die toeschoot om te zien wat er gaande was, werd krijgsgevangen gemaakt; daarop verder terugtrekkende, overmeesterden zij een soort van tuighuisje en voerden een aantal zakken met kruid, die zij daar vonden, met zich mede. Toen echter werden zij door de Russen met groote overmagt nagezet; een der vrijwilligers kreeg een kogel in den voet, maar de overigen bereikten behouden met hun buit en met hun gewonden makker op de schouders, het kamp.

» De vesting zelve bereidt zich steeds op een krachtigen wederstand voor. De stad schijnt verlaten; er heerscht de meest doodsche stilte. Niet ééne beweging toont aan, dat zich eene levende ziel in de stad bevindt. Evenwel verzekeren de krijgsgevangenen, dat het overal in de stad van krijgsvolk krivelt, dat op de openbare pleinen gestationneerd is of zich in de huizen schuil houdt.

» Het quarantaine fort blijft eenigermate het mikpunt van den aanval; de belegeringswerken zijn daarheen het verst gevorderd. Dezer dagen verliet een Russisch officier, voorzien van de parlementaire vlag, dat fort. Oogenblikkelijk werd op dit punt het vuur en de arbeid aan de loopgraven gestaakt. De parlementair meer genaderd zijnde, ging hem de officier van de loopgravenwacht te gemoet en nam een brief voor den opperbevelhebber in ontvangst. Deze handeling afgeloopen zijnde, vroeg de Rus, die vloeijend Fransch sprak, hoe wij (de geallieerden) ons bij het strenge weder bevonden. Het antwoord luidde: » Och, wij letten er niet op", waarop de Rus hernam: » Wat ons betreft, dat weder verveelt ons geducht."

» Gedurende dit onderhoud vertoonden zich de Russische tirailleurs, die op 150 passen der loopgraaf in hinderlaag lagen, en groetteden de hun tegenovergestelde Fransche tirailleurs zeer beleefdelijk, die van hunne zijde dien groet niet minder beleefd beantwoordden. Naauwelijks was de parlementair echter vertrokken, of ieder kroop weer zoo goed mogelijk weg, en de geweerschoten wisselden elkander weder snel af. Zóó gaat het in den oorlog; op een gegeven teeken wisselt men beleefdheden en op een volgend teeken vermoordt men elkaar; zoo verlangt 't het militair gebruik.

» Bij het voortzetten van den eersten paralel naar de zijde der voorstad van het quarantaine-fort, stuitte men op grafkelders, die eene uitgebreide reeks van cellen vormen, elk door den rotswand zelf, afgescheiden. Een dier cellen was opgevuld met beenderen, doch het bleek later, dat het slechts beenderen van schapen waren. Hoe die collectie daar komt, weet niemand natuurlijk op te lossen. De onlangs door de Russen verlaten voorstad is door onze soldaten naauwkeurig onderzocht. De huizen zien er zindelijk uit; zij zijn in- en uitwendig gewit; maar inwendig heerscht niettemin eene eigenaardige en zeer onaangename reuk, die door geen luchtververschinge te verdrijven is, vermits zelfs de enkele achtergelaten meubelstukken en het houtwerk der wanden, er mede doortrokken is. Moestuinen omringen die huizen en leveren thans nog vruchten op."

— Uit een keizerlijk rapport blijkt, dat de uitslag der leening de verwachting overtreft. Korsika, Algerie en de meest verwijderde departementen niet medegerekend, is ingeschreven voor 2,175,000,000 francs. Parijs alleen schreef voor 1398 millioen in, met inbegrip van 150 millioen voor Engelsche rekening. Duitschland, Belgie en Zwitserland droegen 150 millioen bij. De inschrijvers zullen dus slechts een gedeelte der inschrijvings-sommen erlangen en zullen de door hen gestorte kapitalen onverwijld terug moeten nemen.

Den 27sten.

Prins Jerome moet eene depêche ontvangen hebben, waarbij prins Napoleon verklaart bij zijn besluit te volharden en niet naar Frankrijk terug te willen keeren. Dat de prins in ongenade gevallen is, lijdt thans geen twijfel meer. De minister van oorlog heeft zelfs bevolen om hem, mogt hij naar Frankrijk terugkeeren, slechts te ontvangen als een gewoon partikulier en hem hoegenaamd geene eer te bewijzen.

— De koninklijke familie van Sardinie, is voor de tweede maal in korten tijd door een treurig sterfgeval getroffen geworden; want pas is de koningin-moeder ter aarde besteld, of ook de regerende koningin daalt ten grave. Zij overleed den 20sten Jan., tot groote droefheid van geheel Turin. De koningin Marie Adelaide Françoise Renière Elisabeth Mathilda, was de dochter van den Aartshertog Reinier van Oostenrijk; zij werd geboren den 3den Junij 1822 en was dus eerst 32½ jaar oud.

— Volgens de *Opinione* van Turin zou het Piemontesche hulpkorps den 28 der maand Feb. naar het Oosten vertrekken. Het zal 20,000 man sterk zijn, waaronder 5000 man reserve.

— Men gelooft dat de dag, waarop de groote tentoonstelling geopend zal worden, niet zal worden verdaagd, ofschoon de verschillende voorwerpen van het buitenland traag aankomen. Volgens een gerucht, zou de opening zich als het ware door een congres van mogendheden onderscheiden, onder anderen spreekt men van de tegenwoordigheid van den keizer van Oostenrijk, van koningin Victoria en verschillende souvereinen van den tweeden rang.

— In het *Journal du Havre* leest men het volgende: De gom-elasticum wordt dagelijks van meer algemeen gebruik. Zoo begint men thans de schepen, ter vervanging van de koperen huid, te bekleeden met platen van geharde en geplette gom elasticum. Deze compositie door haren uitvinder, den heer Duran, *Metallo para* genoemd, oxydeert niet zoo als de metalen platen; men heeft op zee geen last van mos en schelpen en onderhoudt de oppervlakte van het vaartuig in een gladden en effen toestand, alsof het geëmailleerd was. Deze platen kan men ook zeer goed gebruiken tot bekleeding van alle plaatsen, vloeren, muren enz., waar men last van de vochtigheid heeft.

— De heer de Saint-Jean, te Lijon, een beroemd schilder, is tot de ontdekking gekomen, om door middel der optica achtereenvolgens 150 kanonschoten te lossen, zonder van plaats noch van kanon te veranderen. Hoe de zaak eigenlijk in elkander zit en hoe hij de optica in verband met de artillerie brengt, is natuurlijk nog een geheim. Zooveel is echter zeker, dat twee genomen proeven volkomen geslaagd zijn.

— Men wil weten, dat eene commandataire maatschappij met een kapitaal van 10 millioen zal gevormd worden, die zich ten doel stelt om den grond te Parijs tot op 500 meters te doorboren, ten einde daardoor 1o. de gesteldheid van dien grond te leeren kennen; en 2o. eene bron van kokend water te verkrijgen, met welke men de baden, de waschinrigtingen en de werkplaatsen zou voorzien, en door behulp van welke men met zeer weinig kosten het eten zal kunnen kooken.

Den 29sten.

Twee manufacturiers van Birmingham hebben het zonderlinge denkbeeld opgevat, om bij gelegenheid van de groote tentoonstelling een uitgebreid terrein te huren, en aldaar hotels,

geenszins van steen, want die zouden te veel kosten, maar van geslagen en gegoten ijzer neer te zetten, en wel van drie verdiepingen hoog. Daar alles vooruit gereed gemaakt is, hebben zij alleen noodig de stukken bij het optrekken in elkander te sluiten, iets hetgeen zeer gemakkelijk is, daar allen genommerd zijn.

— De *Courier du Havre* geeft de volgende beschrijving van de drijvende batterij *la Devastation*, welke thans gereed wordt gemaakt:

» Dit schip is verre van den netten bouw van onze clippers te hebben. Men zal trouwens wel beseffen, dat het onze marine niet te doen is geweest, om een schip van snellen gang daar te stellen, maar wel van eene buitengewone soliditeit, een schip, dat volkomen aan het doel, waarmede het vervaardigd werd, kan beantwoorden. Zijn vorm dan is alles behalve bevallig en meer in den smaak van een fregat; de achtersteven is rond, de voorsteven rondachtig. Overigens heeft het nog al punten van overeenkomst met de transportschepen van de linie van Rouaan. De bodem is plat en in staat eene zware hoeveelheid artillerie te bergen. De diepgang is gering, hetwelk van groot belang te achten is voor de vaart, die het moet ondernemen. Zijne lengte is 51 meters, en het zal gewapend worden met 16 stukken 50 ponders.

Hetgeen het meest buitengewone is dat dit schip kenmerkt, zijn, zonder tegenspraak, zijne stevige wanden, die niet minder dan 33 centimeters dikte hebben. De ijzeren platen, die de stoomboot *Cobijte* aan boord heeft, en die bestemd zijn om de wanden te omkleeden, hebben niet minder dan 40 centimeters dikte, zoodat de zijden van de *Devastation*, geheel en al voltooid, eene dikte van ruim 70 centimeters zullen hebben.

Dit nagaande, kan men zich teregt afvragen, hoeveel kogels er wel noodig zullen zijn, om een dergelijken wand te doorboren.

Eene schroef in beweging gebragt door eene machine van 150 paardenkrachten, zal dit schip in staat stellen, om zich naar welgevallen van een punt te verwijderen of zich daarheen te begeven, zonder de hulp van een stoomsleper.

Noord-Amerika.

Van de zijde van den New-Yorkschen handelsstand was, gelijk men weet, het denkbeeld geopperd om de bemiddeling der Vereenigde Staten aan te bieden in den oorlog tusschen Rusland en de Westersche mogendheden. Volgens de jongste berigten uit New-York schijnt dat denkbeeld thans te Washington geheel ter zijde gesteld te zijn: het gouvernement moet door onderhandsche mededeeling vernomen hebben dat zijn aanbod van bemiddeling door Frankrijk en Engeland zou worden afgewezen; en bij het Huis van Volksafgevaardigden heeft de vaste commissie voor de buitenlandsche aangelegenheden zich dan ook bij nader onderzoek tegen de voorgestelde inmenging in de politieke aangelegenheden der Oude Wereld verklaard.

Duitschland.

Pruissen heeft op eene nota der Oostenrijksche regering, inhoudende, dat het oogenblik gekomen was om de bepalingen van het additionneele artikel der overeenkomst van 20 April ten uitvoer te brengen en de door Pruissen beloofde 100,000 man mobiel te maken, een weigerend antwoord gegeven door middel eener depeche van den heer von Manteuffel, dd. 5 Januarij.

— Het kabinet van Weenen heeft, op de weigering van Pruissen om 200,000 man mobiel te verklaren, niet alleen met eene tegen-verklaring aan het hof van Berlijn geantwoord; maar de graaf von Buol heeft ook den 14den Jan. aan de leden van den Duitschen bond eene depeche doen toekomen, om hen te verwittigen, dat de eisch tot mobielmaking van de bondscontingenten weldra voor den bondsdag zal gebragt worden en dat deze daarover welhaast zal hebben te beslissen.

Iedere Duitsche bondstaat zal dus weldra hebben te verklaren, of hij geneigd is, overeenkomstig Oostenrijks verlangen zijn bondscontingent mobiel te verklaren, dan wel of hij Pruissen wil volgen, en die uitnoodiging met eene weigering wil beantwoorden.

Dat deze staat van zaken voor Duitschland een dreigend aanzien heeft, wie zal het ontkennen. Reeds heeft Oostenrijk aan het hof van Berlijn te verstaan gegeven, dat het, ingeval de uitspraak des bondsdags ongunstig voor zijne wenschen mogt uitvallen, overeenkomstig art. 42 der slotacte, die Duitsche staten tot mobielmaking hunner contingenten zal uitnoodigen, welke zijne zienswijze deelen. Eene scheuring onder de bondsstaten zou daarvan het gevolg kunnen zijn. Men denkt echter dat Pruissen, zoo de bondsdag voor de mobielmaking is, zich aan de uitspraak van dit ligchaam onderwerpen en zoo al niet 200,000, ten minste zijn gewoon contingent zijnde 80,000 man, mobiel verklaren zal.

—Van wel onderrigte zijde wordt uit Weenen medegedeeld, dat tusschen Frankrijk en Oostenrijk ijverig wordt onderhandeld over eene militaire overeenkomst, ten doel hebbende een eventuelen doortogt van Fransche troepen over Oostenrijksch grondgebied. De voornaamste punten dier overeenkomst zijn reeds vastgesteld.

—De volgende mededeeling wordt uit Weenen aan het *Journal de Frankfort* gedaan, en luidt, gelijk men ziet, geenszins zoo vredelievend, als vele andere berigten:

De plotselinge toegevendheid van Rusland moet enkel worden toegeschreven aan de groote magts ontwikkeling van Oostenrijk, en meer bijzonder aan de nauwe alliantie van deze mogendheid met de Westersche mogendheden. Van nabij beschouwd, is deze schijnbare toegevendheid van Rusland slechts een list, berekend om tweedragt te zaaijen, en om deze gehate alliantie weder vernietigd te zien. Indien het der Russische politiek mogt gelukken dit doel te bereiken, dan zou men zich spoedig overtuigen kunnen, dat zij niet een enkel van hare sedert lang gevormde en nog steeds geliefkoosde plannen heeft opgegeven. Te Weenen is tot dusverre niets geschied, dan dat de Russische gezant eene verklaring heeft afgelegd, welke de opening van onderhandelingen mogelijk maakt. Maar geopend zijn deze nog niet. Dit hangt nog van onderscheidene omstandigheden af, zoodat de vrede op verre na niet zoo nabij en zeker is, als men dit wil doen gelooven. Wij staan integendeel veel nader tot een algemeenen oorlog. Onder dusdanige omstandigheden kan Oostenrijk onmogelijk zijne militaire maatregelen staken, maar moet veeleer er op aandringen, dat door Pruissen en den Duitschen Bond aan de verpligtingen, aangegaan in de verdragen van 20 April, 24 Julij, 26 November en 9 December jl., op het spoedigst voldaan worde.

— Naar men van reizigers verneemt, wordt onophoudelijk zoo veel geschut en krijgsbehoeften van allerlei aard op den spoorweg van Weenen en Olmutz naar Krakau vervoerd, dat men het transport van vrachtgoederen op dien weg heeft geschorst.

— Volgens mededeelingen uit St. Petersburg, heeft zich onder de oude Russische partij werkelijk eene fractie gevormd, om bij den eventuelen dood des regerenden keizers, zijn tweeden zoon, den grootvorst Konstantijn op den troon te plaatsen, omdat deze meer dan de grootvorst Alexander met hare denkwijs overeenstemt. De Russische geschiedenis levert meer voorbeelden van dien aard op.

— Te Hamburg wilde men weten, dat aan de Poolsch-Russische grenzen een groot aantal proclamatien in beslag genomen zijn, die in de Poolsche taal geschreven en in Engeland gedrukt waren en waarin de Polen worden aangespoord tot eenen algemeenen en openlijken opstand tegen den Czaar.

— Directe berigten uit Russisch Polen, schilderen als uiterst treurig den tegenwoordigen toestand der ingezetenen. De buitengewone contributien aan geld, granen en paarden voor de troepen, gaan alle begrip te boven. De ligting van rekruten geschiedt met een voorbeeldelooze gestrengheid. Met uitzondering der geestelijken, moet alles soldaat worden; zelfs de gehuwden worden van hun bed geligt. Langs de Russisch Oostenrijksche grenzen staan honderde wagens gereed, om de archiven, voorraad van wapenen, enz., op het eerste bevel meer landwaarts te vervoeren.

— In Freiburg heeft een ingenieur eene soort van stoomgeschut uitgevonden, hetwelk naar verzekerd wordt, de werking van het buskruid verre overtreft.

— In een schrijven uit Krakau van den 2den Januarij leest men het volgende:

De recrutering door de Russische autoriteiten in Polen van Israëliten en bovenal de opligting van Israelitische kinderen van acht en tienjarigen leeftijd voor de militaire etablisementen, veroorzaakt onder de belijders dier godsdienst aldaar, een onbeschrijfljiken schrik en droefenis. In al de vlekken in den omtrek van Kielcé hoort men niets dan geween en gesnik, gelijk ten tijde van Herodotus en Bethlehem. De moeders rukken zich de haren uit het hoofd en slaan zich het hoofd tegen de steenen uit wanhoop half stuk. De vaders verzamelen hunnen laatsten penning om hunne zoons vrij te koopen. Een dier ongelukkige vaders, zag zich zijn oudsten zoon ontrukken, die kort te voren was verloofd; hij begeeft zich daarop met zijn jongeren zoon naar de hoofdplaats, ten einde den oudsten daardoor te vervangen; maar de Russen ontnamen hem nu ook den tweeden knaap, zonder den eerste terug te geven; de vader, diep geschokt, werd ziek, en stierf na verloop van drie dagen. De wijze waarop die ongelukkige rekruten bovendien behandeld worden is werkelijk barbaarsch. Om hen b. v. aan het geneeskundig onderzoek te onderwerpen, heeft men ze geheel naakt in lange rijen in de straten van Kielcé geplaatst, waar ieder te midden eener gestrenge Decemberkoude zijne beurt om geëxamineerd te worden, geheel verstijfd en meer dood dan levend, moest verbeiden.

Hoe kan men een volk rijk maken?

(*Vervolg van ons vorig nommer.*)

De groote vraag was nu, hoe zou het stelsel werken? De beslissing daarop moest door den tijd gegeven worden. Het zamenstel was te ingewikkeld om in eens eene bepaalde uitkomst, 't zij goed of kwaad, te kunnen geven. Hier en daar deden zich verblijdende verschijnselen op. Vele fabrieken hadden volop werk; enkele ambachten bloeiden; de handelscompagnieën ondernamen groote zaken; de scheepvaart onder nationale vlag werd levendiger. Toch was niemand regt tevreden. Wie beschermd was, wilde in den regel méér bescherming; wie niet beschermd was (en zulken moesten er toch altijd wel overblijven) wilde ook bescherming. Ieder meende, dat zijn buurman toch nog meer voordeel genoot dan hij zelf. Ieder had eene re-

den aan te voeren waarom zijne nijverheid bijzonder begunstiging verdiende. Hier was een tak van nijverheid in 't opkomen, — zij had in haar eerste begin wel ondersteuning noodig; daar was een bedrijf in vollen bloei, — men moest zorgen, dat het niet afdaalde van de hoogte waarop het zich verheven had; daar weder kwijnde eene nijverheid, — men moest haar weder oprigten. Hier vroeg iemand bescherming voor zijne nijverheid, omdat zij van oudsher inheemsch was; daar een ander voor de zijne, omdat zij nieuwelings van buiten was ingevoerd. Hier de een, omdat hij er een kostbaar kapitaal in had gestoken; daar de ander, omdat hij vele werklieden in dienst had. Hier de een, omdat zijn bedrijf groote winsten opleverde en alzoo vele voordeelen verspreidde; daar de ander, omdat hij met verlies werkte, en dus aanspraak had op hulp. Ja er waren, die bescherming vroegen, omdat hunne eigene onbedrevenheid het hun onmogelijk maakte de mededinging vol te houden. De regering wenschte niets liever, dan aan al deze eischen te kunnen voldoen, die toch alle even billijk waren; maar daarbij wikkelde men zich in eene nieuwe reeks van moeijelijkheden. De veehouder vroeg bescherming voor zijne wol tegen vreemde mededinging; zij werd hem verleend. Maar nu kwam de wolspinner en vroeg op zijne beurt bescherming tegen vreemde garens; zij werd gegeven. Nu kwamen de wevers, de scheerders, de lakenkoopers; eindelijk verhief ook het invloedrijke gild der snijders zijne stem om bescherming: en niets was billijker. Dit ging nu aan. Het eenige bezwaar was, dat een rok door al de bescherming 100 pCt. duurder was geworden dan vroeger. Maar andere gevallen kwamen voor van moeijelijker aard. De fabriekant klaagde, dat de aanvoer zijner grondstoffen zooveel duurder was geworden door het privilegie der nationale vlag, en dat hij zijne goederen niet naar willekeur van daar kon ontbieden, waar hij ze 't best bekomen kon, maar zich gebonden voelde door de bestaande verdragen. De schipper op zijne beurt klaagde, dat hij het touwwerk en zeildoek van inlandsch maaksel moest gebruiken, terwijl hij het buiten 's lands beter en goedkooper kon hebben. En hier was het moeijelijk den klagers genoegen te geven. De handelaars waren over 't geheel weinig gediend met al die beschermingen, die voor hun bedrijf meestal zoovele belemmeringen waren. Hun koophandel werd nog zooveel te meer bezwaard, omdat andere staten, wier voortbrengselen te Weisenheim geweerd werden, op hunne beurt nu ook de producten van Weisenheim verboden of bezwaarden. Ook was hun de mededinging der groote compagnieën weinig aangenaam. Deze, door ambtenaren bestuurd, die geen regtstreeksch belang bij den uitslag der ondernemingen hadden, werden noch zuinig, noch met overleg beheerd; en jaar op jaar verging, zonder dat er eenige winst gemaakt werd, en de thesaurie moest dan het verlies bijpassen. — Maar men mogt ook wel iets voor het algemeen welzijn over hebben. Met den tijd zou alles teregt komen, nu men eenmaal op den goeden weg was. Datzelfde werd ook gezegd aan fabriekanten, die soms over den onledelijken dwang der reglementen klaagden; datzelfde werd gezegd zoo dikwijls iemand morde, dat eene nieuwe bescherming aan een' ander geschonken, hem een nieuw bezwaar in den weg legde. Datzelfde werd eindelijk gezegd aan allen, die meenden, dat de nijverheid over het algemeen (met enkele bevoorregte uitzonderingen) toch niet meer bloeide dan voorheen, maar dat men daarentegen wel vond, dat alle zaken wederom duurder en meestal minder deugdzaam werden.

Er was een oud man in Weisenheim, die daar sinds jaren woonde en dat alles had bijgewoond. Hij was afkomstig uit de lage landen ver in het westen, daar, waar de Rijn in zee vloeit; zijn naam was Cornelis van Dordt. Hij was nooit in de regering geweest, want hij was een eenvoudig man, die zich niet op den voorgrond drong. Maar met zijn helder gezond verstand, zijne veelzijdige ervaring en menschen- en wereldkennis, was hij der stad wel eens van dienst geweest en had dikwijls in moeijelijke omstandigheden goeden raad gegeven, die echter wel eens al te veel in strijd was met de heerschende begrippen, of met eene eenmaal vastgestelde meening, of ook met de hooge staatkunde der regenten, dan dat men altijd naar hem geluisterd zou hebben. Zoo was het ook nu gegaan. Hij had weinig op gehad met al die proefnemingen en er den ongunstigen uitslag van gevreesd. En hoezeer de uitkomst telken reize zijne woorden bevestigd had, vond men toch zijne denkbeelden over zulk een verheven en diepzinnig vraagstuk als het hier gold, al te plat en eenvoudig, om ze voor juist te kunnen aannemen. De leden van den senaat hadden het hem zelfs wel eens euvel afgenomen, dat hij, een eenvoudig burger, hunne plannen ten algemeenen beste door zijne ontijdige aanmerkingen, zoo als zij het noemden, tegenwerkte. Maar bij de burgerij had hij door zijne goedrondheid eenig gezag gewonnen, en hij — ofschoon hij zich niet gaarne uitliet — ging gaarne voort zijne meening te zeggen, als men hem vroeg wat hij voor waar en goed hield.

Ook over het beschermingstelsel van schepen Rindskopf had hij het hoofd geschud. En in de avondbuurtgesprekken, had hij — haast tegen wil en dank — reeds zoo dikwijls aangetoond waarin het faalde, dat de algemeene opinie er meer en meer ongunstig over gestemd werd. Dit werd voor burgemeester Rindskopf ondragelijk, en de moeijelijkheden, waarin hij zich hoe langer hoe dieper gewikkeld zag, weet hij voornamelijk aan de opruijing van meester Cornelis. Hij besloot daarom, hem voor den senaat te dagen en hem daar in 't openbaar eens duchtig de les te lezen. Dit geschiedde.

(Wordt vervolgd.)

Producten - Handel.

Bij inschrijving verkocht.

Kakao. Den 6den dezer, van plantaadje Concordia, 16 balen a 17,7 cts.

Scheepvaart.

Uitgeklaard.

Den 6den, de Fransche schoener *la belle Poule* kapt. M. Giaimo, naar Cayenne, lading: 23 puncheons Dram 2,495 gall., 30 manden Aardappelen, 3 Hammen, 10 k. Jenever, 10 manden Seltserwater, 20 vaatjes Witlood en 20 pullen Lijn Olie. Passagiers: Mevrouw L. F. Giaimo en 2 kinderen en de Heer G. L. Pairaudau.

Vertrokken.

Den 6den dezer, de Kol. Schroefstoomschip *Paramaribo*, kapt. L. Wildschut, naar Demerarij.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Amicitia, kapt. Wijgers, adres bij Gisius en Co. Sluit 10 dezer.

Mina, kapt. C. P. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Louisa Christina, kapt. L. C. Peters, adres bij H. Degenhard.

Plata, kapt. Henning, adres bij F. P. Bouguenon.

Eliza, kapt. Visser, adres bij M. D. Huidekoper.

Het schip *Noord Holland*, kapt. F. C. Overeem, adres bij F. P. Bouguenon.

Wijnanda Lucretia, kapt. de Jong, adres bij Gisius & Co.

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.